Cugetăti și aforisme

Titu Maiorescu

Editura Bestseller

bestseller

Carte electronică publicată cu sprijinul Ministerului Afacerilor Externe – Departamentul Politici pentru Relația cu Românii de Pretutindeni.

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE
DEPARTAMENTUL POLITICI PENTRU RELAȚIA CU ROMÂNII DE PRETUTINDENI

O măsură a oamenilor și a lucrurilor este propria lor umbră.

*

Omul rău se pierde prin partea sa cea bună, omul bun, prin partea sa cea rea.

*

Don Quijote credea că morile de vânt sunt uriași. Oamenii de rând cred că uriașii sunt mori de vânt.

*

Sălbaticii din America schimbau aurul și mărgăritarele pentru cioburile de oglindă din Europa. Așa fac și copiii, și mulți dintre noi rămân copii toată viața.

*

Respectul exagerat pentru întregimea cugetării împiedică acțiunea. Căci orice faptă este o verigă ruptă dintr-un lanț infinit, și omul activ este din capul locului condamnat la fragment.

*

Oare pârâul de la munte ar fi așa de limpede

și de voios dacă n-ar fi rece?

*

Ferește-te de a da sfaturi. Problema e prea grea și răspunderea mare. Tu dai sfatul după natura ta. Aceasta însă rareori se potrivește cu natura celui ce te întreabă. Altfel spui tu, altfel înțelege el. Sfătuind prudență, produci slăbiciune, și unde cereai tărie se aplică violență. Un element străin s-a introdus în sufletul celuilalt, și el și-a pierdut măsura.

*

Nemărginit îți este dorul: cum vreai să încapă în realitatea mărginită? Totdeauna rămâne un prisos: disperare sau ironie.

*

Studiul creierilor să înlocuiască știința sufletului? Cine cunoaște mecanismul clavirului poate să ghicească felurimea nemărginită a melodiilor?

*

Cu drept cuvânt s-a zis licență poetică, și nu licența poetului. Numai cea dintâi este iertată.

*

Cine are vocațiune? Cel ce în momentul lucrării se uită pe sine.

*

În fața unui abis te înfiorezi. Tot așa în clipa în care simți deosebirea adâncă ce te desparte de celălalt.

*

Mijlocul e superior scopului și-i reglează valoarea. Prin urmare, fraza iezuiților trebuie întoarsă: mijlocul justifică scopul.

*

Păzește-te a doua zi după un succes.

*

Nu cere de la pârâu cuprinderea mării, nici de la deal cuprinderea muntelui. În înțelesul celor mari stă și înțelesul celor mici, dar niciodată dimpotrivă.

*

Treapta dintâi pe care ne înălțăm e un altar de jertfă.

*

Între un diamant și o grămadă de pietriș cui i-ar fi alegerea grea? Așa, între aprobarea unui om cuminte și aplauzele zgomotoase ale mulțimii.

*

Ce liberal e Beethoven în orchestrație! Tot instrumentul e întrebat să-și dea părerea și reproduce pe răspunderea sa ideea principală.

Ideea principală câștigă astfel o varietate de fețe originale, e când înaltă, când burlescă, când tristă și când voioasă, și în impresia totală rămâne o lume armonică aparte, adevăratul humor al omenirii.

*

Unii înaintează prin protecție, mulți prin supunerea oarbă la opinia altora, câțiva prin împotrivire energică la tot ce dezaprobă, croindu-și viața după a lor individualitate. Toate aceste căi pot duce la țintă numai să fie urmate cu statornicie. A-ți schimba deodată felul, a deveni energic din pasiv ce erai, a te arăta independent din supus ce ai fost, aceasta nimicește succesul vieții.

*

Este lipsă de dreaptă cugetare când cineva, pentru a se justifica de o faptă, arată cauza care a produs-o. Firește că tot ce se întâmplă pe lume are o cauză. Dar a o explica nu va să zică a se justifica.

*

Neputându-se modifica oamenii după preceptele morale ale religiunii, s-a modificat aplicarea preceptelor după oameni.

*

Care e folosul artelor? Dar care e folosul folosului?

*

Ai simțit imensitatea mării? Atunci e totuna, dacă marea este în liniște sau e mișcată de furtună, dacă strălucește sub răsăritul soarelui sau dacă deasupră-i ultima rază de lumină se luptă cu întunericul nopții. Și în sufletul de-aproapelui tău poate fi o imensitate, și îndată ce ai înțeles-o ești subjugat.

*

Guvernele cad prin aceleași mijloace prin care au ajuns la putere.

*

Nu există prieteni în politică, există numai prieteni politici.

*

Evenimentele cele hotărâtoare se ivesc pe nesimțite. Limba de pe cumpăna soartei stă în echilibru: un grăunte mai mult, și s-a hotărât mișcarea.

*

Păstrează-ți emoțiunile pentru lucrurile ce le merită.

*

Nu e nimic mai primejdios decât a întemeia o

formă statornică pe simțiri trecătoare.

*

Arta vieții? Rezervă, discrețiune, cumpătare, în genere negațiune și în rezumat abnegațiune.

*

Când curentul electric se repede dintr-un loc în altul, numai o parte a lui merge pe firele văzute; o altă parte străbate prin ascunsul pământului. Tot așa, în lumea inteligenței cuvântul pronunțat este numai un fragment al raportului dintre om și om; restul se stabilește pe tăcute.

*

Soarta nu vrea extreme. Din chiar mijlocul răului se naște reacțiunea spre bine, și gerul cel mai greu zugrăvește pe fereastră flori de primăvară.

*

Tot ce e folositor poate fi și stricăcios; e numai chestie de măsură. Dealtminteri, dacă n-ar putea fi stricăcios, n-ar putea fi nici folositor.

*

Durerea înalță pe omul de valoare și coboară pe cel de rând. Nu în orice noapte se arată stelele, numai în noaptea cea senină.

*

Unde e o necesitate, trebuie să fie o posibilitate.

*

Omul trebuie înțeles ca un element de evoluțiune. Să nu ne întrebăm: ce este cineva? Să ne întrebăm: ce devine? Crește, stă sau dă înapoi?

*

Corabia străbate marea cu putere și lasă în drumul său brazda valurilor mișcate. Valurile ajung luntrea cea mică, o saltă și o răstoarnă.

*

Numai durerea încheagă gândurile și le dă puterea de a pătrunde. Fulgii de zăpadă cad leneși la pământ, sloiul de gheață izbește.

*

Toate hotărârile importante trebuie să le iai singur, din adâncul individualității tale, fără influența altora.

*

Nici o putere nu se poate suprima în natură; de aceea e așa de periculos a o comprima.

*

Imaginea nuielei implântate în apă se frânge și se abate în altă direcție. Tot așa, ideea unuia în capul celor mai mulți.

*

Tot cerul senin, un singur punct negru jos la orizont: dar acesta aduce furtuna.

*

Ce bogată e literatura în idei și ce săracă este istoria în fapte! S-ar putea concepe o istorie a celor neîntâmplate.

*

Când se află omul în momentele hotărâtoare ale vieții, nu-l mai conduce mintea; ea arată numai alternativele. Direcția finală o dă inima.